

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

«Գրադարանագիտություն, մատենագիտություն
և արխիվավարություն» - Ժ.01.09. մասնագիտության
որակավորման քննության

Հաստատվել է Կուլտուրայի ֆակուլտետի
խորհրդի 2012 թ. փետրվարի 20-ի նիստում

Կազմեց՝ Գրադարանագիտության և
մատենագիտության ամբիոնի վարիչ,
մանկավարժական գիտությունների դոկտոր,
պրոֆեսոր՝ Գ. Ա. Սուքիասյան

Բաժին 1.
ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Գրադարանագիտությունը որպես գիտական և ուսումնական առարկա, նրա օբյեկտը և կառուցվածքը:

Գրադարանագիտության տեղը գիտությունների համակարգում: Գրադարանագիտության փոխադարձ կապը մատենագիտության, գրքագիտության, փաստաթղթագիտության, սոցիոլոգիայի, մանկավարժության, մշակութաբանության, հոգեբանության, թանգարանագիտության և ինֆորմատիկայի հետ:

Գրադարանների տիպերն ու տեսակները (ազգային, գիտական, գիտատեխնիկական, ակադեմիական, բուհական, դպրոցական, մանկական, ռազմական, էլեկտրոնային և այլն). դրանց խնդիրները և առանձնահատկությունները:

Գրադարանների, գրադարանային գործի և գրադարանագիտության պատմական զարգացումը Հայաստանում և արտասահմանում. ներառյալ հայկական սփյուռքում:

Գրադարանային գործի կազմակերպումը և ղեկավարումը: Ղեկավարման նպատակը, սկզբունքները, գործառույթները, մեթոդները և կառուցվածքը: Գրադարանային-տեղեկատվական աշխատանքի ռազմավարական պլանավորում:

Գրադարանային վիճակագրական և աշխատանքի հաշվետվություն: Գրադարանային օրենսդրություն: Գրադարանի ղեկավարի պրոֆեսիոնալ պատրաստվածություն: Գրադարանագիտական հետազոտությունների նպատակը:

Գրադարանային գործը և ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները: Գրադարանային-տեղեկատվական բարձրագույն կրթության և ժամանակակից գրադարանների համար մասնագետների պատրաստման և վերապատրաստման հիմնախնդիրները արդի դարաշրջանում:

Գրադարանային սպասարկման համակարգ. տեղն ու նշանակությունը արդի տեղեկատվական հասարակարգում: Գրադարանային-մատենագիտական սպասարկումը որպես հումանիտար և տեխնոլոգիական հիմնախնդիր:

Գրադարանավարի դերը տեղեկատվության սպասարկման գործում: Ընթերցողների դասակարգումը և ուսումնասիրումը գրադարաններում: Ուսումնասիրման նպատակը: Ընթերցանության ղեկավարման հիմնախնդիրները տարատեսակ գրադարաններում: Գեղագիտական, էկոլոգիական և հայրենասիրական դաստիարակությունը գրադարանում: Ընթերցանության կուլտուրա:

Մենեջմենթը գրադարանային գործում. ձևավորումը և զարգացումը:

Գրադարան-մատենադարան-թանգարան. պատմա-համակարգային մոտեցում:

Գրադարանային ֆոնդը որպես համակարգ: Գրադարանային ֆոնդի ձևավորման սկզբունքները և եռթյունը: Գրադարանային ֆոնդի համալրում, մշակում, հաշվառում, դասակարգում և օգտագործում: Գրադարանային ֆոնդի տարրերը. («գիրք» (փաստաթուղթ), ընթերցող, գրադարանավար և նյութատեխնիկական բազա): Ֆոնդի ղեկավարումը, պահպանման ռեժիմները (ջերմային, լուսնային, հաշվառման, տեխնիկական, էլեկտրոնային և այլն):

Գրադարանային ֆոնդը փաստաթղթային ֆոնդերի (արխիվների, թանգարանների, մատենադարանների) համակարգում: Ֆոնդի կապերը:

Գրադարանային քարտարանները (այբբենական, առարկայական) որպես ֆոնդի մասին տեղեկատու մատենագիտական ապարատի բաղկացուցիչ մաս:

Քարտարանների համակարգ. դրանց կազմման սկզբունքները, կառուցվածքը և որոշումը: Գրքի («փաստաթղթի») նկարագրման տարրերը: Ըստ գիտությունների և ճյուղերի գրադարանային-մատենագիտական դասակարգման սկզբունքները և նշանակությունը:

Համեմատական գրադարանագիտություն: Համեմատական մեթոդի կիրառությունը գրադարանային գործում: Գրադարանային գործի համեմատական վերլուծություն. կարևորությունը և արդյունավետությունը:

Գ ր ա դ ար ա ն ա գ ի տ ու թ յ ա ն և գ ր ա դ ար ա ն ա յ ի ն գ ո թ ի զ ար գ ա ց մ ա ն հ ար ց ե ր ը հ ա յ կ ա կ ա ն գ ր ա տ պ ու թ յ ա ն 500-ամյակին նվիրված գիտաժողովում (2010 թ.):

Հայ և օտարազգի նշանավոր գրադարանագետներ:

Գրականության մատենագիտական ցանկ

1. Գրադարանային ֆոնդերի վերականգնողներին և պահպանողներին: Մեթոդական հանձնարարականներ:-Եր., 1986.-112 էջ:
2. Ջարգարյան Տ. Թվային գրադարաններ:-Եր., 2002.- 168 էջ:
3. Հայկական տպագրության 500-ամյակը (1512-2012): Գիրքը պատմամշակութային և տեղեկատվական հաղորդակցությունների համակարգում: Հանրապետական գիտաժողովի (2010 թ., ապրիլի 15-16) զեկուցումների ժողովածու / խմբագիրներ՝ Ա. Վ. Գալստյան, Գ. Ա. Սուքիասյան: - Եր.: Մանկավարժ, 2010.-132 էջ:
4. Մկրտչյան Գ. Գ. Գրադարանային գործը Հայաստանում. (1920-1965):-Եր, 1965.-179 էջ:
5. Մկրտչյան Գ. Գ. Աշխատանք ընթերցողների հետ: Ուս. ձեռն. կուլտ. ֆակ. գրադ. բաժնի ուսանողների համար:-Եր., 1979.-111 էջ:

6. Սուքիասյան Գ. Ա. Ազգային գրադարանի պատմության հետքերով (170-ամյակի առթիվ)// Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի, ասպիրանտների, հայցորդների և գիտաշխատողների 52-րդ գիտաժողովի նյութերի ժողովածու (2002 թ. նոյեմբերի 26-30): - Պրակ 2: - Եր.: Մանկավարժ, 2004, էջ 367-370:
7. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրադարանագիտության, մատենագիտության և թանագարանագիտության զարգացման արդի պրոբլեմները//Խ.Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ Գիտական տեղեկագիր:-Եր.: Մանկավարժ, 2006, թիվ 1, էջ 104-106:
8. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրադարանային-տեղեկատվական և մատենագիտական բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ: - Եր.: 2011.- 124 էջ:
9. Սուքիասյան Գ. Ա. Ազգային գրադարան. քննական վերլուծություն // Լրաբեր հասարակական գիտությունների:-Եր., 1996, թիվ 1, էջ 102-108:
10. Սուքիասյան Գ. Ա., Բաղդասարյան Ս. Ս. Փաստաթղթագիտություն և փաստաթղթային-տեղեկատվական աղբյուրներ: **Ուս. ձեռնարկ:** - Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, Լուսաբաց հրատարակչ., 2009.– 178 էջ: Առկա ձեռնարկը ՀՀ ԿԳ նախարարի 797 - Ա/Բ 16.09.2009 թ. հրամանով հաստատվել է որպես **դասագիրք:**
11. Սուքիասյան Գ. Ա. Ինչո՞ւ է պետք բանավիճել (տեղեկատվական մոտեցում)//Նոր-դար: Համահայկական հանդես: 2007, թիվ 3-4, էջ 151-153:
12. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրադարանային-մատենագիտական և թանագարանային-հուշարձանագիտական կրթությունն ու գիտությունը Հայաստանում//Հայաստան, 13 ապրիլի, 2007, թիվ 13, էջ 6:
13. Абрамов К. И. История библиотечного дела в СССР: Учебник для вузов.- 3-е изд. – М.: Книга, 1980.-352 с.
14. Автоматизированные библиотечно-библиографические услуги // Науч. и техн. б-ки.- 1992.- N. 1.- С. 23-24.
15. Алешин Л. И. Аудиовидеотехнические средства в библиотеке.-М.: ИПО Профиздат, 2003.-144 с.
16. Алтухова Г. А. Речевая культура библиотекаря.-М.: ИПО Профиздат, 2001.-96 с.
17. Антропольский А. Б. Маїстрович Т. В. Электронные библиотеки: принципы создания:-Научно-методическое пособие.-М., 2007.-288 с.
18. Библиотекведение. Общий курс: Учебник для библ. фак. ин-тов культуры / Под ред. К. И. Абрамов и Н. С. Карташов.-М.: КП, 1988.-224 с.
19. Библиотечное дело: Терминологический словарь. 3-е изд. / РГБ.-М., 1997.-168 с.
20. Ванеев А. Н. Развитие библиотекведческой мысли в СССР.-М.: Книга, 1980.- 232 с.
21. Ванеев А. Н. Библиотекведение в России конца XX века: Учеб. пособие.- СПб.: Профессия, 2007.- 248 с.

22. Генцева Е. Ю. Библиотека как центр межкультурной коммуникации. М., 2005.- 208 с.
23. Глухов А. Г. Судьбы древних библиотек.-М.: ТОО "Либеря" 1992.-160 с.
24. Дворкина М. Я. Библиотечное обслуживание как система: Учеб. пособие / МГИК.- М., 1992.-162 с.
25. Дворкина М. Я. Библиотечное обслуживание: теоретический аспект.-М.: Изд-ва МГИК. 1993.-250 с.
26. Дрешер Ю. Н. Библиотерапия. Польный курс: учеб. пособие.-М., 2007.-560 с.
27. Карташов Н. С. Сравнительное библиотековедение. Учебник.-М., 2003.-336 с.
28. Крейденко В. С. Библиотечные исследования. Научные основы: Учеб. пособие.- М.: 1983.-142 с.
29. Ильяева И. А. Маркова В. Н. Стратегическое управление библиотекой: учебно-методическое пособие. – М.: КНОРУС, 2008. – 184 с.
30. Мелентьева Ю. П. Чтение, читатель, библиотека в изменяющемся мире. – М.: Наука, 2007. – 355 с.
31. Отле П. Библиотека, библиография, документация: Избранные труды пионера информатики / РГБ; Пер. с англ. и фр. Р. С. Гуляревского и др.-М.: ФАИР-Пресс; Пашков дом, 2004.-350 с.
32. Пилко И. С. Информационные и библиотечные технологии. Учеб. Пособие. СПб.: Профессия, 2006.-342 с.
33. Работа с читателями: Учебник для студент. инст. культ., пед. вузов, ун-тов. 3-е изд.-М.: Книга, 1981.- 296 с.
34. Руководящие материалы по библиотечному делу: Справочник / М-ва культуры СССР; Под ред. В. С. Лесохиной.-М., 1988.-288 с.
35. Справочник библиотекаря / Науч. Ред. А. Н. Ванеев, В. А. Минкина. – СПб.: Профессия, 2000.- 432 с.
36. Столяров Ю. Н. Библиотечный фонд: Учебник для студент. биб. фак. ин-ов культуры, ун-ов и пед вузов:-М.: КП, 1991.-272 с.
37. Столяров Ю. Н. Библиотека: структурно – функциональный подход.-М.: Книга, 1981.-255 с.
38. Столяров Ю. Н. Защита библиотечного фонда: Учеб. пособие.-М.: ФАИР ПРЕСС, 2006.-504 с.
39. Сулова И. М. Основы библиотечного менеджмента: Учебник.-М.: Либерия, 2000.- 232 с.
40. Сукиасян Г. А. Матенадаран // Библиотечная энциклопедия.-М.: Пашковдом, 2007.- С. 605-606.

41. Сукиасян Г. А. Гуманитарные аспекты развития библиотечно-информационной теории и практики в контексте глобализации // Библиотечное дело-2003: гуманитарные и технологические аспекты развития: Материалы 8-ой международной научной конференции (Москва 24-25 апреля 2003 г.).-М.:МГУКИ, 2003.-С. 29-30.
42. Талалакина О. И. История библиотечного дела за рубежом: Учебник для вузов.-М.: Книга, 1982.- 272 с.
43. Терешин В. И. Библиотека – педагогическая система // Библиотековедение.- 1998.- N. 5.- С. 49-54.
44. Терешин В. И. Документные фонды: Учеб. пособие.-М., 1997.-74 с.
45. Шляхтина Л. М. Основы музейного дела: теория и практика. Учеб. пособие.-М.: ВШ, 2005.-183 с.
46. Управление библиотекой: Учеб.- практ. пособие / А. С. Аверьянов, А. Н. Ванеев, В. Г. Горев и др.-СПБ.: Професия, 2002.-302 с.
47. Унсу А. А. Библиотека, радио, телевидение и руководство чтением юношества // Сов. Библиотековед. 1984. – N 5, С. 82-92.
48. Чубарьян О. С. Общее библиотековедение: 3-е изд.-М., 1976.-271с.
49. Ястребова Е. М. Стратегический менеджмент и стратегическое планирование для библиотек: исторический экскурс, цели и сущность. – М.; МГУК, 1998. – 53 с.

Բաժին 2.

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդհանուր պատկերացում մատենագիտության մասին, նրա պատմական զարգացումը:

Փաստաթղթային հաղորդակցությունների համակարգը որպես մատենագիտական ինֆորմացիայի գործունեության միջավայր: «Փաստաթուղթ» (Գիրք) - ընթերցող համակարգը որպես մատենագիտական տեղեկատվության ծագման աղբյուր: «Փաստաթուղթ» (գիրքը) որպես մատենագիտական նկարագրման օբյեկտ: Փաստաթղթերի դասակարգումը մատենագրման պրոցեսում: Դասակարգումը որպես գործունեության բնագավառ:

Մատենագիտական տեղեկատվության գոյության ձևերը և հիմնական հասարակական ֆունկցիաները: Ֆունկցիա հասկացությունը ժամանակակից մատենագիտության մեջ: Մատենագիտությունը Հայաստանում, արտասահմանում և հայկական սփյուռքում:

Մատենագիտական հաղորդում, մատենագիտական գրանցում, մատենագիտական նկարագրություն և մատենագիտական տեղեկություն: Մատենագիտական տեղեկատվությունը սոցիալական հաղորդակցությունների համակարգում:

Մատենագիտական գործունեություն. նրա ծագումը, զարգացումը և ժամանակակից կառուցվածքը.

- մատենագիտական պրակտիկ գործունեություն. մատենագրում և սպասարկում:
- գործունեության արտադրողական տեսակները (գիտահետազոտական, մանկավարժական, կազմակերպչական):
- ոչ պրոֆեսիոնալ գործունեության ոլորտը:

Մատենագիտության ընդհանուր բնորոշման պրոբլեմը որպես գործունեության ոլորտ: Մատենագիտական գործունեության հիմնական կոմպոնենտները, օբյեկտները, սուբյեկտները, պրոցեսները, միջոցները և արդյունքները:

Մատենագիտությունը որպես գիտություն:

Մատենագիտությունը որպես մատենագիտական գիտության օբյեկտ, նրա կառուցվածքը: Ասպեկտային և օբյեկտային սկզբունքները մատենագիտական ճյուղավորման մեջ:

Համակարգա-գործունեության մոտեցումը ժամանակակից մատենագիտության մեջ:

Գիտահետազոտական աշխատանքների կարևորությունը մատենագիտության բնագավառում. նպատակը և զարգացման ուղղությունները:

Մատենագիտությունը հարակից գիտությունների համակարգում. մատենագիտություն և գրադարանագիտություն, մատենագիտություն և փաստաթղթագիտություն, նրանց միասնությունը և տարբերությունը: Մատենագիտության հարաբերությունը ինֆորմատիկայի, սոցիոլոգիայի, հոգեբանության և մանկավարժության հետ:

Մատենագիտության տեսակները, պատմական և մեթոդական հարցերը հայկական գրատպության 500-ամյակին նվիրված գիտաժողովում (2010 թ.):

Մատենագիտություն և գրքագիտություն փոխադարձ կապը:

Գրքագիտությունը որպես գրքի և գրքային գործի մասին գիտական իմացության համակարգ: «Փաստաթուղթը» և «գիրքը» որպես տեղեկատվության աղբյուրներ: Փաստաթղթի տեսակները և նրանց դասակարգումը: Հրատարակված և չհրատարակված փաստաթղթեր: Գիրքը և փաստաթղթային հաղորդակցություն: Գիրքը և սոցիալական հաղորդակցություն: Գիրքը մասսայական տեղեկատվական միջոցների համակարգում: Գիրքը և ռադիոն, հեռուստացույցը և կինոն:

Գրքագիտության օբյեկտը և առարկան: Գրքային կազմը և կառուցվածքը: Գրքագիտական ցիկլի առարկաները. գրքի պատմությունը, տեսությունը, դասակարգումը, սոցիոլոգիան, արվեստը, մշակույթը: Գրքային հուշարձաններ:

Գրքագիտությունը գիտությունների համակարգում: Գրքագիտության, գրադարանագիտության, մատենագիտության, ընթերցագիտության, ինֆորմատիկայի և փաստաթղթագիտության ներթափանցումը: Գրքագիտության փոխադարձ կապը գրականագիտության, արվեստագիտության, փիլիսոփայության, մշակութաբանության, սոցիոլոգիայի, մանկավարժության, լրագրագիտության (ժուռնալիստիկայի) հետ:

Ձեռագիր գրքեր: Գրի և հայկական ձեռագրերի պատմական զարգացումը Հայաստանում: Հայ ձեռագիր գրքի ստեղծման կենտրոնները: Տպագիր արվեստի զարգացումը Արևելքում և Եվրոպայում: Ձեռագիր, տպագիր և էլեկտրոնային գրքեր. կառուցվածքը և փոխհարաբերության հիմնախնդիրները: Էլեկտրոնային գիրքը՝ գրքագիտության օբյեկտը: Գիրքը որպես դարի փաստաթուղթ և հասարակական կյանքի արտացոլում: Գիրքը սոցիալական հաղորդակցության միջոց:

Գրահրատարակչական գործի պատմությունն ու տեսությունը, հրատարակչական և հեղինակային իրավունքը: Գրքի ուսումնասիրման մեթոդները: Գրքային գործը որպես գրքային ուսումնասիրության օբյեկտ: Խմբագրման տեսություն: Գրքի դիզայն: Պոլիգրաֆիական գործ, գրավաճառային գործ. կազմակերպում և տեխնոլոգիա: Գրքային գործի և գրքագիտության կապը գրադարանային, մատենադարանային, արխիվային և թանգարանային գործի հետ:

Գրքագիտական հետազոտությունների կազմակերպումը. ուղղությունները, հիմնախնդիրները և նշանակությունը:

Հայ գրքի պատմական զարգացումը Հայաստանում և հայկական սփյուռքում: Հայկական տպագրական կենտրոնները Հայաստանում և հայկական սփյուռքում (16-րդ դարից մինչև մեր ժամանակները): Պարբերական հրատարակություններ: Գրատպական գործը և գրքագիտական միտքը Հայաստանում և նրա սահմաններից դուրս: Գրքագիտության գծով մասնագետների պատրաստում:

Ճյուղային մատենագիտություն: Ճյուղային մատենագիտության կառուցվածքը և զարգացման ուղղությունները: Ճյուղային մատենագիտությունը որպես գիտության և տեխնիկական ինֆորմացիայի պետական համակարգի կոմպոնենտ: Ստեղծման կենտրոնները: Ճյուղային մատենագիտությունների խնդիրները, օբյեկտի առանձնահատկությունները, սկզբունքները, դերն ու նշանակությունը:

Ընթերցողական պահանջը ճյուղային մատենագիտության մեջ: Ընթացիկ, հետադարձ և հանձնարարական մատենագիտական գործունեությունը ճյուղային մատենագիտության զարգացման համակարգում:

Մատենագիտական աշխատանքի կազմակերպումը տարատեսակ գրադարաններում (մատենադարաններում): Փաստաթղթային և մատենագիտական պահանջները: Պահանջների ուսումնասիրման մեթոդները:

Մատենագիտական ձեռնարկներ, դրանց տեսակները և գործառույթները:

Տեղեկատու-մատենագիտական ապարատը գրադարանում: Փաստաթղթերի մատենագրման տեխնոլոգիան ժամանակակից գրադարանում. կազմակերպումը և սպասարկումը:

Տեղեկատվական-մատենագիտական նոր տեսակի ծառայությունները գրադարանների համակարգչայնացման (ինտերնետացման) պայմաններում:

Գրքագիտություն և գրքի պատմություն հարցերը հայկական գրատպություն 500-ամյակին նվիրված գիտաժողովում (2010 թ.):

Մատենագիտության գծով բարձրագույն կրթությամբ մասնագետի պատրաստումը և զարգացման հեռանկարները: Հայ և օտարազգի նշանավոր մատենագետներ:

Գրականության մատենագիտական ցանկ

1. Աբրահամյան Ա. Գ.-Մատենադարանի ձեռագիր գանձերը: Եր.: Հայպետհրատ, 1959.- 143 էջ:
2. Ավագյան Ս. Դ. Ինչպես է ծնվում գիրքը:-Եր.: Լույս, 1983.-61էջ:
3. Դավթյան Հ. Ս. Գեղարվեստական գրականության և գրականագիտության մատենագիտություն: Ուս. ձեռնարկ:-Եր., 1981.-88 էջ:
4. Իշխանյան Ռ. Ա. Հայ մատենագիտության պատմություն: Եր., 1964-68: -Պր. Ա-Գ:
5. Իշխանյան Ռ. Ա. Հայ գիրքը 1512-1920:-Եր.: ՀՍՍՀ ԳԱ, 1981.-154 էջ:
6. Լևոնյան Գ. Զ. Հայ գիրքը և տպագրական արվեստը: - Եր.: Հայպետհրատ, 1958. - 255 էջ:
7. Կոստիկյան Հ. Կ. Սովետահայ մատենագիտության զարգացման ուղիները: Եր., 1966.- 212 էջ:
8. Հայկական տպագրության 500-ամյակը (1512-2012): Գիրքը պատմամշակութային և տեղեկատվական հաղորդակցությունների համակարգում: Հանրապետական գիտաժողովի (2010 թ., ապրիլի 15-16) զեկուցումների ժողովածու / խմբագիրներ՝ Ա. Վ. Գալստյան, Գ. Ա. Սուքիասյան: - Եր.: Մանկավարժ, 2010.-132 էջ:
9. Հայաստանի հանրապետության օրենքը հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին՝ հարակից օրենքներով:-Եր., 2000.-104 էջ:
10. Հայաստանի հանրապետության օրենքը հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին՝ ընդունված 2006 թ. հունիսի 15-ին:
11. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրադարանային-տեղեկատվական և մատենագիտական բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ: - Եր.: 2011.- 124 էջ:
12. Սուքիասյան Գ. Ա. Տեղեկատվական մշակույթը տեղեկատվական հասարակարգի ձևավորման մեջ//Մանկավարժ. համալս., 7 մարտի 2007, թիվ 2, էջ 7:

13. Սուքիասյան Գ. Ա. Մատենագիտության զարգացման կոնցեպցիայի համատեքստում. համակողմանի մոտեցում//Գիտական աշխատությունների ժողովածու: - Եր.: Մանկավարժ, 2002, Դ. 2, էջ 213-219:
14. Սուքիասյան Գ. Ա.: Գիրքը, գրադարանը և թանգարանը բուհական կրթության ու գիտության զարգացման ծրագրերում//Ազգ, 26 հունվարի, 2008, թիվ 15, էջ 6:
15. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրքերի և գրադարանների պատմական ճակատագրից // Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ Գիտական տեղեկագիր:-Եր.: Մանկավարժ, 2008.- թիվ 1-2 (78), էջ 159-165:
16. Սուքիասյան Գ. Ա. Տեղեկատվության տեսական և մեթոդական հիմնահարցերը գրադարանային-մատենագիտական գործի զարգացման մեջ//Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի, ասպիրանտների, հայցորդների և գիտաշխատողների 53-րդ գիտաժողովի նյութերի ժողովածու (նոյեմբեր 7-9, 2007 թ.): -Պրակ 2: - Եր.: Մանկավարժ, 2008, էջ 33-35:
17. Սուքիասյան Գ. Ա., Բաղդասարյան Ս. Ս. Փաստաթղթագիտություն և փաստաթղթային-տեղեկատվական աղբյուրներ: Ուս. ձեռնարկ: - Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, Լուսարաց հրատարակչ., 2009.– 178 էջ: Առկա ձեռնարկը ՀՀ ԿԳ նախարարի 797 - Ա/Բ 16.09.2009 թ. հրամանով հաստատվել է որպես **դասագիրք**:
18. Баренбаум И. Е. История книги: Учебник. – М.: Книга, 1984.-288 с.
19. Беловицкая А. А. Общее книговедение.: Учеб. Пособие.: М.: Книга, 1987.-256 с.
20. Библиография художественной литературы и литературоведения: Учебник / Под ред. С. А. Трубникова.-М.: Книга, 1985.- 335 с.
21. Беспалова Э. К. Библиография в России на рубеже XXI века (80-90-е годы). Часть 1. Историко-библиографические исследования. Учебное пособие.-М.-2002.-103 с.
22. Владимиров Л. И. Всеобщая история книги.-М.: Книга, 1988.-312 с.
23. Воробьев Г. Г. Документ. Информационный анализ. – М.: Наука, 1973. – 255 с.
24. Вохришева М. Г. Теория библиографии: Учеб. пособие.-Самара, 2004.-367 с.
25. Вохришева М. Г. Библиографическая деятельность: структура и эффективность .-М.: КП, 1989.-199 с.
26. Гречихин А. А. Современные проблемы типологии книги.-Воронеж, 1989.-248 с.
27. Говоров А. А. История книжной торговли в СССР.-М.: Книга, 1976.-399 с.
28. ГОСТ 7.0-99. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения.-Минск, 1999.-23 с.
29. Гудовщикова И. В. Лютова К. В. Общая иностранная библиография: Учебник.-М.: Книга, 1978.-224 с.
30. Данченко Т. Н. Информационная деятельность научных библиотек: Проблемы и перспективы // Науч. и техн. б-ки. СССР.- 1991.- N. 7.- С. 19-25.
31. Книговедение: Энциклопедический словарь.-М.: СЭ, 1981.- 664 с.
32. Кацнржак Е. И. История книги.-М.: Книга, 1964.- 422 с.

33. Кулешов С. Г. Неопубликованные документы. Понятие и классификация // Науч. и тех. б-ки СССР. -1988.- N.7. – С. 30-33.
34. Культура и средства массовой информации: Социально-экономические проблемы.-М., 1985.-255 с.
35. Коготков Д. Я. Библиографическая деятельность библиотеки: организация, управление, технология: Учебник. – СПб.: Прафессия, 2005. – 304 с.
36. Коренной А. А. Информация и коммуникация. – Киев, 1986. – 141 с.
37. Коршунов О. П. Библиографоведение. Общий курс: Учебник.-М.: 1990; 2001.
38. Коршунов О. П. Библиография: теория, методология, методика.-М., 1986.-288 с.
39. Коршунов О. П. Как создать общую теорию библиографии // Библиография. - 2000. N. 3.- С. 37-41.
40. Корюкова А. А. Дера В. Г. Основы научно-технической информации.-М.: ВШ 1986.-224 с.
41. Люблинский В. С. Книга в истории человеческого общества.- М.: Книга, 1972. – 327 с.
42. История книги: Учебник для вузов / Под ред. А. А. Говорова и Т. Г. Куприяновой.- М., 1998.-346 с
43. Истрин В. А. Возникновение и развитие письма.-М.: Наука, 1965.- 596 с.
44. Мамонтов А. В. Щерба Н. Н. Краеведческая библиография: Учебник для библ. фак. ин-тов культуры и пед вузов.-М.: Книга, 1978-166 с.
45. Михайлов Р. И. Черный А. И. Гиляревский Р. С. Научные коммуникации и информатика.-М.: Наука, 1976.-435 с.
46. Моргенштерн И. Г. Общее библиографоведение: Учеб. пособ. для студентов по спец. „Библиотечно-информ. деятельность,,.-СПБ.: Профессия, 2005.-208 с.
47. Отле П. Библиотека, библиография, документация: Избранные труды пионера информатики / РГБ; Пер. с англ. и фр. Р. С. Гиляревского и др.-М.: ФАИР-Пресс; Пашков дом, 2004.-350 с.
48. Парфенов И. Д. Основы исторической библиографии. Учеб. пособие.-М.: ВШ, 1990.-111 с.
49. Панкова Е. В. Неопубликованные документы: учеб. пособие. – М., 1990.-43 с.
50. Петров Л. В. Массовая коммуникация и культура. Введение в теорию и историю: Учеб. пособие.-СПБ., 1999.- 211 с.
51. Подгурецки Ю. Социальная коммуникация.-М.: Гелиос АРВ, 2006.-160 с.
52. Рукописная и печатная книга. – М.: Наука, 1975.-258 с.
53. Рыбина Е. Ф. Томашева Е. Н. Библиография литературы для детей: Учебник.- М.: Книга, 1984.-256 с.

54. Савина И. А. Библиографическое описание документа: учеб. метод. Рекомендации. – СПб: Профессия, 2006. – 272 с.
55. Садохина А. П. Введение в межкультурную коммуникации: Учеб. пособие. М.: Омега. – Л., 2009. – 189 с.
56. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. 2-е изд. испр. и доп.-М.: ВШ, 1980.-328 с.
57. Соколов А. В. Эволюция социальных коммуникаций.-СПБ, 1995.- 163 с.
58. Сукиасян Г. А. Наша книга через века и страны: К 500-летию армянского книгопечатания (1512-2012). // Голос Армении. 23 октября 2008.- N. 113.- С. 5.
59. Сукиасян Г. А. История книги и библиографии в Армянской диаспоре (в Италии, Австрии, России) // Восьмая международ. науч. конф. по проблем. Книговедения: Тез. Докл.-Москва, 23-24 апреля, 1996 г.-М., 1996.-С. 206 -207.
60. Сукиасян Г. А. К 500-летию армянского книгопечатания (1512-2012). // Социально-культурная деятельность: инновационные подходы к развитию. Сборник статей заоч. Международной науч.-теоретической конференции.- Челябинск, 2009.-С 245-248.
61. Сукиасян Г. А. Библиография в Армении и армянской диаспоре в контексте истории (V-XX вв.).-Моногр. – М., 1997.- 250 с. – История мировой информационной культуры. Библиографическая культура народов СНГ.
62. Сукиасян Г. А. Вопросы арменоведческой библиографии // Книга в развитии культуры народов Востока: История и современность. Материалы межд. науч. конф.-Душанбе, 1990.- С. 153-154.
63. Столяров Ю. Н. Документный ресурс.-М.: Либерия, 2001.-149 с.
64. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации. Учеб. пособие.- СПб, 2002.-459 с.
65. Справочник библиографа / Науч. ред. А. Н. Ванеев, В. А. Минкина.-СПБ.: Профессия, 2002.- 528 с.
66. Терешин В. И. Информационные фонды СССР. Учеб. пособие.-М., 1981, 52 с.
67. Фокеев В. А. Природа библиографического знания: Монография.-М., 1995.-351 с.
68. Фокеев В. А. Библиография: теоретико-методологические основания.-СПБ.: Профессия, 2006.-352 с.
69. Шамурин Е. И. Словарь книговедческих терминов.-М.: Сов. Россия, 1958.-340 с.
70. Шлыкова О. В. Культура мультимедиа: Учеб. пособие для студентов. – М.: Грандфаир, 2004.
71. Энциклопедия книжного дела.-М.: Юристъ, 1998.- 535 с.

Բաժին 3. ԱՐԽԻՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արխիվային գործի և արխիվագիտության խնդիրները և տեսական դրույթները: Արխիվագիտության տեղը գիտության համակարգում: Արխիվագիտության, գրադարանագիտության և մատենագիտության փոխադարձ կապերը: Արխիվագիտության, գրքագիտության և փաստաթղթագիտության փոխադարձ կապերը:

Արխիվների պատմական զարգացումը Հայաստանում և արտասահմանում՝ սկսած հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, դրանց սոցիալ-պատմական դերը: Արխիվային համակարգեր: Արխիվային ֆոնդեր. նրանց կազմակերպման սկզբունքները և համալրման առանձնահատկությունները: Արխիվային փաստաթղթերի բովանդակային բնութագրությունը, հաշվառումը, մշակումը, պահպանումը և օգտագործումը: Արխիվային փաստաթղթերի ընտրության մեթոդները. նրանց նկարագրումը և դասակարգումը:

Գիրքը և գրադարանը արխիվների և թանգարանների համակարգում:

Արխիվները և արխիվավարական գործունեությունը նորագույն ժամանակներում, նրանց հասարակական-տեղեկատվական նշանակությունը:

Տեղեկատվական աշխատանքը արխիվներում, դրսևորման ձևերը: Գիտատեղեկատվական ապարատի կազմակերպումը, նրա դերը արխիվային փաստաթղթերի որոնման գործում: Գիտատեղեկատվական աղբյուրների (ուղեցույցներ, ցանկեր, քարտարաններ, ձեռնարկներ) նշանակությունը:

Արխիվային փաստաթղթերի հիմնական տեսակները և ֆոնդերի ձևավորման գործավարական սկզբունքների կազմակերպումը: Մենենջմենթը արխիվային գործում:

Արխիվների հրատարակչական գործունեությունը, հրատարակությունների լրատվական նշանակությունը: Արխիվային փաստաթղթերի վրա հետազոտական աշխատանքների հիմնական մեթոդները: Արխիվային հրատարակություններ:

Արխիվային գործի արդի վիճակը և զարգացման հեռանկարները Հայաստանում:

Գրականության մատենագիտական ցանկ

1. Աբգարյան Գ. Վ. – Մատենադարան: -Եր: Հայաստան, 1962. – 87 էջ:
2. Ավետյան Վ. Վ. – Արխիվագիտության հիմունքներ: (Ուսումնական ձեռնարկ): -Եր., 1988. – 65 էջ:
3. Արխիվեր // Հայկական համառոտ հանրագիտարան: - Եր., 1990. – Հ. 1, էջ 378-379:
4. Արխիվային շինարարություն // Բանբեր Հայաստանի արխիվների : - Եր., 1996.-N 1, էջ 117-130:
5. Ափինյան Հ. – Մոսկվայի ձայնագրությունների պետական արխիվում պահվող հայ ժողովրդական երգերի ձայնագրությունները // Մշակույթների երկխոսություն. հայ-

- ռուսական մշակութային կապեր (պատմություն և արդիականություն): Միջազգային գիտաժողովի նյութեր: - Գյումրի, 2008, էջ 215-218:
6. Կիրիմյան Ա. Հայաստանի արխիվային գործի 80 տարին//Բանբեր Հայաստանի արխիվների:-Եր., 2004, թիվ 1, էջ 7-22:
 7. Հայկական տպագրության 500-ամյակը (1512-2012): Գիրքը պատմամշակութային և տեղեկատվական հաղորդակցությունների համակարգում: Հանրապետական գիտաժողովի (2010 թ., ապրիլի 15-16) զեկուցումների ժողովածու / խմբագիրներ՝ Ա. Վ. Գալստյան, Գ. Ա. Սուքիասյան: - Եր.: Մանկավարժ, 2010.-132 էջ:
 8. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը փաստաթղթերի (վավերագրերի) պարտադիր օրինակի մասին: Ընդունվել է 04.10.2005 թ.:
 9. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Արխիվային գործի մասին» ընդունված 2004 թ. հունիսին 8-ին:
 10. Հայաստանի պետական արխիվները: Համառոտ տեղեկատու / Կազմող՝ Կ. Հ. Հովհաննիսյան-Եր., 1983. – 63 էջ:
 11. Հարությունյան Ե. Հին Եգիպտոսի արխիվները//Բանբեր Հայաստանի արխիվների:- Եր., 2008, թիվ 2, էջ 261-264:
 12. Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի, ասպիրանտների, հայցորդների և գիտաշխատողների 54-րդ գիտաժողովին նյութերի ժողովածու (նոյեմբ. 19-21, 2009 թ.): -Պր. 2:-Եր.: Մանկավարժ, 2010, էջ 121-141:
 13. Մատենադարան // Հայկական սով. հանրագիտարան:-Եր., 1981. – Հ. 7, էջ 284-286:
 14. Նորը Հայաստանի արխիվներում, գրադարաններում և թանգարաններում:/խմբ. կոլ. Խ. Հ. Բարսեղյան և ուրիշ:-Եր., 1975.-53 էջ:
 15. Սուքիասյան Գ. Ա. Գիրքը՝ ընդդեմ տեղեկատվական-տեխնոլոգիական կեղծարարության // Հայաստանի Հանրապետություն, 27 հունվարի, 2012 թ., թիվ 14, էջ 6:
 16. Սուքիասյան Գ. Ա. Գրադարանային-տեղեկատվական և մատենագիտական բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ: - Եր.: 2011.- 124 էջ:
 17. Սուքիասյան Գ. Ա. Տեղեկատվական մշակույթը տեղեկատվական հասարակարգի ձևավորման մեջ//Մանկավարժ. համալս., 7 մարտի 2007, թիվ 2, էջ 7:
 18. Սուքիասյան Գ. Ա., Բաղդասարյան Ս. Ս. Փաստաթղթագիտություն և փաստաթղթային-տեղեկատվական աղբյուրներ: **Ուս. ձեռնարկ:** - Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, Լուսաբաց հրատարակչ., 2009.– 178 էջ: Առկա ձեռնարկը ՀՀ ԿԳ նախարարի 797 - Ա/Բ 16.09.2009 թ. հրամանով հաստատվել է որպես **դասագիրք:**
 19. Քալաշյան Վ. Գ. – Արխիվային շինարարությունը Հայաստանում:-Եր., 1960:
 20. Алексеева Е. В. и др. – Архивоведение: Учебник.- М., 2002. – 272 с.
 21. Горфе́йн Г. М. Шепелев Л. Е. – Архивоведение. –М., 1971. – 85 с.
 22. Кра́йская З. В. Организация архивного дела в СССР. Учебник. – М., 1980. – 167 с.

23. Источниковедение истории СССР/Под редакций И. Д. Ковальченко. Учебник.- М.: ВШ, 1973.-560 с.
24. Зиновьева Н. Б. Документоведение. Учебно-методическое пособие.-М.: Профиздат. 2001.-208 с.
25. Терлецкий В. В. Перспективы развития деятельности библиотек, архивов, музеев в связи с использованием объектов интеллектуальной собственности // Библиотековедение.-2006.-N.5.-С. 20-22.
26. Терешин В. И. Документные фоды: Учеб. Пособие.-М.: МГУК, 1997.-74 с.
27. Теория и практика архивного дела в СССР. Учебник.-М.: ВШ, 1980.-343 с.
28. Проблемы информационных ресурсов.-М.: НТЦ „Информорегистр”, 2001.-204 с.
29. Проблемы рукописной и печатной книги. – М.: Наука, 1976. – 363 с.
30. Столяров Ю. Н. Библиотечный фонд: Учебник.-М.:КП, 1991.-271 с.
31. Очерки истории музейного дела в СССР. / Сб. ст. – М.: Сов. Россия, 1971. – 416 с.
32. Шрейдер Ю. А. Информатизация и культура // НТИ. Сер.2-1991.- N.8.-С. 1-9.

Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն

Բաժին 1.	ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	2
	Գրականության մատենագիտական ցանկ	3
Բաժին 2.	ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	6
	Գրականության մատենագիտական ցանկ	9
Բաժին 3.	ԱՐԽԻՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	12
	Գրականության մատենագիտական ցանկ	13
	Բովանդակություն.....	15